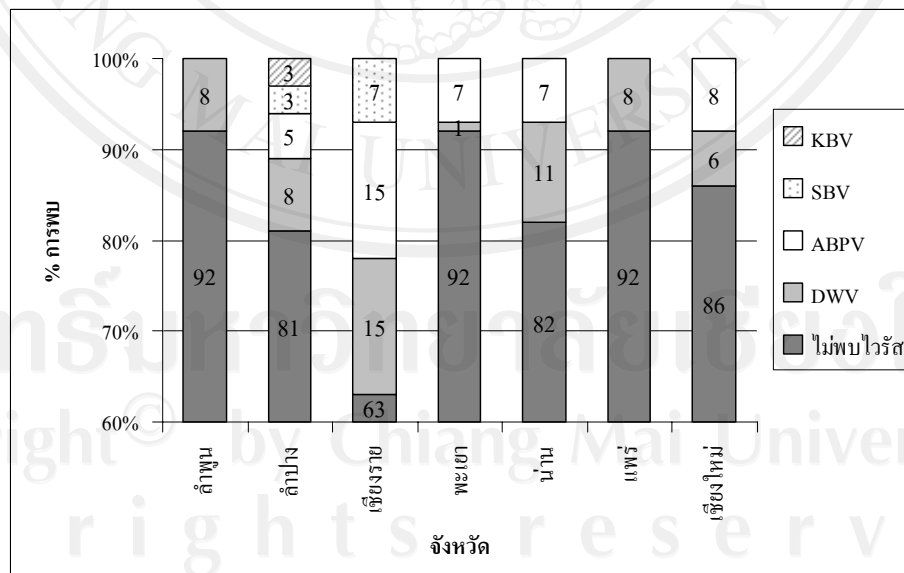

บทที่ 6

สรุปผลการทดลอง

การสำรวจการติดเชื้อไวรัส Acute bee paralysis virus (ABPV), Black queen cell virus (BQCV), Chronic bee paralysis virus (CBPV), Deformed wing virus (DWV), Kashmir bee virus (KBV) และ Sacbrood virus (SBV) โดยใช้เทคนิค Reverse Transcription Polymerase Chain Reaction (RT-PCR) เข้ามาช่วยในการตรวจสอบตัวอย่างผึ้งพันธุ์จากทางภาคเหนือของประเทศไทย ที่เก็บช่วงระหว่างเดือนมิถุนายนปี พ.ศ. 2549 ถึงเดือนสิงหาคมปี พ.ศ. 2550 จำนวน 46 ฟาร์ม พบการติดเชื้อไวรัส 4 ชนิด คือ DWV, ABPV, SBV และ KBV โดยพบการติดเชื้อ DWV มากที่สุดคิดเป็น 48% ของตัวอย่างที่นำมาตรวจสอบ รองลงมาคือเชื้อไวรัส ABPV คิดเป็น 33% ของตัวอย่างที่นำมาตรวจสอบ เชื้อที่พบอันดับสามคือ SBV คิดเป็น 8% ของตัวอย่างที่นำมาตรวจสอบ และเชื้อไวรัสที่พบการติดเชื้อน้อยสุดคือ KBV คิดเป็น 3% ของตัวอย่างที่นำมาตรวจสอบ ตรวจไม่พบการเชื้อของเชื้อไวรัส BQCV และ CBPV จากตัวอย่างที่นำมาตรวจสอบ โดยเชื้อไวรัส KBV ถูกตรวจพบในตัวอย่างจากจังหวัดลำปางที่มีการระบาดของไร *V. destructor* ก่อนข้างสูง และผลการตรวจหาการติดเชื้อไวรัสในแต่ละจังหวัดสามารถแสดงได้ดังภาพ 5

ภาพ 5 แผนภูมิแสดงการตรวจพบการติดเชื้อไวรัส DWV, ABPV, SBV, KBV และไม่พบการติดเชื้อไวรัสในตัวอย่างผึ้งพันธุ์จากจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทยในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2549 - สิงหาคม พ.ศ. 2550

ผลจากการหาลำดับเบสพบว่าตัวอย่างมีความเหมือนกับ Deformed wing virus, Israel acute paralysis virus, Sacbrood virus และ Kashmir bee virus มีค่าความเหมือน 94%, 97%, 91% และ 96% ตามลำดับ รวมถึงพบการติดเชื้อโรคตัวอ่อนเน่ายุโรป (European Foulbrood) และโรคชอล์คครูด (Chalk brood disease) เพียง 6% และ 4% ตามลำดับ แต่พบการเข้าทำลายของไรไรวาร์ร่า (*Varroa destructor*) และไรทรอปิไลแลปส์ (*Tropilaelaps clareae*) บางบริเวณสูงถึง 4.7 - 11.6% ต่อตัวอย่างของผึ้งพันธุ์ และเมื่อนำไรวาร์ร่าไปตรวจหาเชื้อไวรัสชนิดเดียวกันกับผึ้ง ตรวจพบการติดเชื้อไวรัส DWV เพียงชนิดเดียว และเมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยวิธี Chi square พบว่าความถี่ของการพบไวรัส DWV ในผึ้งพันธุ์ตัวเต็มวัย ผึ้งพันธุ์ตัวอ่อน และไรวาร์ร่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ความเชื่อมั่น 0.05